

Gilze en Rijen, januari 2024

Reminder algemene ledenvergadering

Op dinsdagavond 30 januari 2024 houden wij onze jaarlijkse algemene ledenvergadering. Voor de agenda van deze vergadering kijk op onze website bij de rubriek [‘Agenda’](#).

Tentoonstelling ‘Leer van leer’.

De tentoonstelling ‘Leer van leer’ is **zondag 4 februari 2024**, tussen 13.30 en 16.30 uur weer te bezichtigen in ‘Heemerf ’t Oude Raadhuis’, Nieuwstraat 22 in Gilze. De koffie is gratis.

Bestuur en werkgroep hebben besloten deze tentoonstelling te laten doorlopen tot begin april 2024. Dit vanwege de ruime belangstelling voor deze tentoonstelling.

Stamboomcafé

Op **maandagavond 5 februari 2024** is er weer een ‘stamboomcafé’ van Heemkring Molenheide in ‘t Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom. Toegankelijk ook voor niet-leden.

Hoogspanning aan de Belgisch-Nederlandse grens

Lezing voor leden van heemkring Molenheide over de dodendraad, een grensversperring onder hoogspanning uit de Eerste Wereldoorlog. Op **dinsdagavond 20 februari 2024** om 19.30 uur in ons heemgebouw ‘t Oude Raadhuis, Nieuwstraat 22, Gilze.

Herman Janssen (B, °1957), voorzitter van heemkundekring Amalia van Solms (Baarle-Hertog-Nassau), zal deze lezing voor ons verzorgen.

Het Duitse leger sloot van medio 1915 tot november 1918 heel de Belgisch-Nederlandse grens af met een elektrische draadversperring van ongeveer 2.000 volt in een ultieme poging om het clandestiene grensverkeer stil te leggen. De dodendraad liep van Knokke tot Gemmenich (van Cadzand tot Vaals). Deze draadversperring heeft minstens duizend mensenlevens gekost.

Herman Janssen vertelt aan de hand van zo’n tweehonderd unieke foto’s:

- over de Duitse inval in België, de bezetting, de grensbewaking aan beide kanten van de grens, het oprichten van de dodendraad en de gevolgen ervan voor de grensbewoners;
- over het smokkelen van voedingswaren, rekruten voor het Belgische leger en brieven van en naar het front;

- over de Nederlandse neutraliteit, de spionage en het verzet;
- over familieleden die elkaar jarenlang niet meer zagen, over de hongersnood tijdens de oorlog.

In het tweede deel van de lezing ligt de klemtoon op de heel bijzondere situatie in Noord-Brabant, waar de enclaves van Baarle-Hertog niet door het Duitse leger bezet konden worden. Tot slot bespreekt Herman zijn pedagogische en toeristische realisaties, gekaderd in de honderdste herdenking van de “Groote Oorlog”. Met dit project won hij in 2014 de Knippenbergprijs.

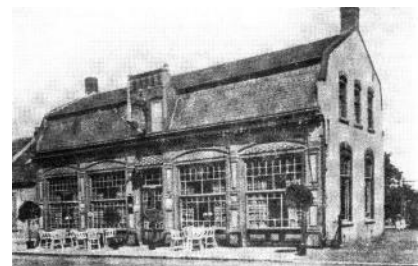
Echt álle 88 oorlogsslachtoffers een gezicht geven

Jos Clemens, Jan Vermeulen en Cornelia Vermeulen – van den Ouweland

We hebben op de Wiki al veel mooie pagina’s kunnen samenstellen. Dankzij al die reacties van familieleden of bekenden van oorlogsslachtoffers. Maar we zijn er nog niet; we hebben niet van alle overledenen foto’s en of (voldoende) achtergrondinformatie kunnen achterhalen. Terwijl het zo mooi zou zijn als we álle 88 oorlogsslachtoffers uit onze gemeente op deze manier kunnen herdenken. Daarom vragen we iedere maand extra aandacht voor enkelen van hen.

Dit keer zijn dat:

- De 19-jarige **Jos (Adrianus Johannes) Clemens** uit de Ridderstraat 36 (A243) in Gilze. Hij kwam rond de bevrijding op 27 oktober 1944 door verdwaalde granaten om het leven. De Duitsers trokken zich terug uit Gilze en bliezen onder andere een deel van de kerk en de toren op. Wie kent (familie) achtergronden van Jos Clemens? Wie kan ons aan een foto van hem helpen? In de overlijdensakte staat dat hij zonder beroep was; werkte hij niet of zat hij ondergedoken?
- De 57-jarige **Jan (Johannes Ludovicus Arnoldus) Vermeulen**, eigenaar van De Kronen, was een van de slachtoffers toen op 5 september 1940 in de Nieuwstraat in Gilze een Duitse bommenwerper te pletter sloeg. De bommenwerper - op weg naar Engeland - was volgeladen met kerosine en bommen. Jan werd nog zwaar gewond naar het ziekenhuis gebracht, maar overleed daar twaalf dagen later. We hebben een bidprentje van hem, maar wie kent meer (familie)achtergronden van Jan en wie heeft een foto van hem?
- De 48-jarige **Cornelia Antonetta Vermeulen - van den Ouweland**, schoonzus van Jan Vermeulen zag de vliegtuigramp in de Nieuwstraat in de nacht van 5 september 1940 gebeuren en overleed aan een hartaanval. Wie kan meer over haar vertellen? Wie heeft een foto die we kunnen scannen?

Op [https://wikimiddenbrabant.nl/Categorie:Oorlogsslachtoffers_Gilze, Rijen, Hulten, Molenschot](https://wikimiddenbrabant.nl/Categorie:Oorlogsslachtoffers_Gilze,_Rijen,_Hulten,_Molenschot) vind je de persoonlijke pagina’s van Jos, Jan en Cornelia en alle 85 andere slachtoffers. Kijk er eens naar. Heb je nog foto’s in het familiearchief of op zolder? Heb je aanvullingen voor onze verhalen? Of ken je iemand die meer over deze (of andere) oorlogsslachtoffers kan vertellen? Laat het ons weten via info@heemkringmolenheide.nl en vermeld daarbij ‘Schrijversteam Wiki Gilze en Rijen-oorlogsslachtoffers’. Wij nemen dan graag contact met je op.

Nieuwe leden

Hr. J. Smeekens, Gilze

Hr. A. van Dongen, Gilze

Onderzoek doen in weekbladen even niet mogelijk

We lieten het hier al eerder weten, vanaf eind 2024 zijn 95 jaargangen Weekblad Gilze en Rijen woord voor woord digitaal te doorzoeken. Regionaal Archief Tilburg, Uitgeverij EM de Jong en wij als heemkring gaan hier in een gezamenlijk digitaliseringsproject mee aan de slag. Voor wie straks onderzoek wil doen naar de lokale geschiedenis, brengt dit heel veel voordelen met zich mee. Maar we moeten er wel even wat voor over hebben. De digitalisering neemt een klein jaar in beslag. Alle oude jaargangen in het bezit van de heemkring zijn intussen naar het Regionaal Archief overgebracht, dus bij ons niet meer in te zien. Gedeeltelijk zijn er gelukkig wat alternatieven. Bij het Regionaal Archief Tilburg kun je terecht voor de jaargangen 1952 tot en met 2000. En Uitgeverij De Jong heeft sinds 2012 de weekbladen online staan. Via [deze link](#) kom je bij dat gedeelte uit.

